

Kapitel Arbetsmiljö	Avsnitt Diskriminering och kränkningar	Kapnr 2:3	Sidnr Sida 1 av 18
Dokumentansvarig (namn och funktion) Bengt Larsson, rektor	Fastställd av (namn och funktion) Richard Weibull, gymnasiechef	Fastställd datum 20170927	Reviderad datum
Dokumentnamn Plan mot diskrimineringar och kränkande behandling			Enhet RO2

Innehåll

Plan mot diskrimineringar och kränkande behandling	1
Främjande åtgärder	4
Kartläggning.....	9
Förebyggande åtgärder	11
Skolans åtgärdande arbete – rutin.....	14
Bilaga 1 - Utvärdering av läsåret 2016/17	17

Plan mot diskrimineringar och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Gymnasieskola med Industritekniska programmet, Naturvetenskapliga programmet och Teknikprogrammet.

Ansvariga för planen

Bengt Larsson, rektor

Vår vision

Alla elever och personal tar tillsammans ansvar för att skapa en god skolmiljö för lärande där alla känner trygghet och trivsel.

Planen gäller från

2017-09-15

Planen gäller till

2018-08-30

Läsår

2017/2018

Elevernas delaktighet

Vid rektors träff med klassrepresentanter görs eleverna delaktiga i upprättandet av planen och uppföljning av den. Även vid klassråd får eleverna vara delaktiga vid upprättande och uppföljning.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare informeras vid utvecklingssamtal och föräldramöte då möjlighet också ges att framföra synpunkter och förslag på skolans likabehandlingsarbete samt plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Personalens delaktighet

Vid arbetslagsmöten samt vid arbetsplatsträff har personalen diskuterat diskriminering och kränkande behandling inför utvärdering och kartläggningen. En kartläggning över hur personalen har upplevt bråk mellan elever på skolan har genomförts av en utomstående konsult. Synpunkter och förslag har också lämnats vid studiedag under våren 2017.

Förankring av planen

För elever i årskurs 1 kommer planen att förankras vid introduktionsdagarna och för årskurs 2 och 3 introduktionsdag eller vid första klassrådet HT16. Vid arbetsplatsträff i september/oktober kommer den nya planen att förankras hos personalen.

Årets plan ska utvärderas senast

2018-05-30

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

En arbetsmiljöenkät ska genomföras bland samtliga elever under våren. Resultaten följs upp i ledningsgrupp, vid APT, i arbetslag och i respektive klass. Intervjuer med elevskyddsombuden ska ske under våren för att fördjupa elevernas åsikter. Vid regelbundna träffar i elevhälsan behandlas situationen för olika elever och elevgrupper. Vid arbetslagträffar diskuteras elevers/klassers situation av undervisande lärare. Även vid pedagogiska konferenser utreds elevers och klassens situation av mentor tillsammans med elevhälsa och rektor.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor är ansvarig för att planen utvärderas.

Definitioner

Diskriminering

Det finns sju diskrimineringsgrunder som omfattas av lagens diskrimineringsförbud. Dessa är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering

Direkt diskriminering är när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation. Missgynnandet ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering är när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder.

Kön

Begreppet kön innebär att någon är kvinna eller man. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat) sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Diskrimineringsgrunden avser vad som ofta brukar kallas transpersoner.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Nationellt ursprung betyder att personer har samma nationstillhörighet, som till exempel finländare, polacker eller svenskar. Etniskt ursprung innebär att personer har ett relativt enhetligt kulturmönster.

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning

Lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, heterosexuell och bisexuell läggning.

Ålder

Ålder innebär uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet. För att omfattas av diskrimineringslagen måste det kränkande agerandet ha samband med någon eller några av diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Annan kränkande behandling

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara trakasserier, kränker någons värdighet.

Främjande åtgärder

Planen aktualiseras och medvetandegörs

Mål

Alla elever och all personal ska förstå vad diskriminering, trakasserier och kränkningar innebär. Alla, elever och personal, ska känna till planen.

Insats

Planen aktualiseras i samtliga klasser i samband med klassråd under höstterminen. Den psykosociala arbetsmiljön är en återkommande punkt på bl a klassråden där elever diskuterar hur de upplever den psykosociala arbetsmiljön.

En kortversion av planen ska finnas digitalt samt tryckt till terminsstart hösten 2017. Den ska innehålla förklaring på olika begrepp samt hur elev går tillväga om något händer.

Ansvarig

Mentor

Datum när det ska vara klart

Återkommande aktivitet under läsåret

Trivselaktiviteter

Mål

Alla elever ska känna samhörighet med sina klasskamrater och uppleva trivsel i klassen.

Insats

Skolan startar med två introduktionsdagar för elever i åk 1 där elever får lära känna varandra genom olika aktiviteter och samarbetsövningar. Elever i åk 2 och 3 har en introduktionsdag vid läsårsstart.

Klasser eller program anordnar en hel eller halvdag med gemensamma aktiviteter för att öka samhörigheten i klassen eller på programmet.

Ansvarig

Mentorer ansvarar för klassdagen.

Uppföljning

Målet följs upp vid utvecklingssamtal varje termin samt vid den årliga arbetsmiljöenkäten för alla årskurser våren 2018.

Datum när det ska vara klart

Återkommande aktivitet under läsåret

Temadagar

Mål

Eleverna utvecklar kunskap och förståelse för varandras olikheter.

Eleverna utvecklar sin självkänsla.

Eleverna får kunskap om nätexponering.

Insats

FN-dagen 24 oktober uppmärksammas med en schemabrytande dag under hösten med aktiviteter inom området. Områden som tas upp är mänskliga rättigheter, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning.

Förintelsens minnesdag den 27 januari uppmärksammas genom föreläsning för åk 1.

Hälsodagen genomförs under våren i maj med olika föreläsningar inom områden såsom kön, könsidentitet eller uttryck, funktionsnedsättning, sexuell läggning, elevers självkänsla.

Ansvarig

Rektor, EHT, mentor

Uppföljning

Lärare i olika ämnen följer upp föreläsningarna i sina kurser, t ex demokratins utveckling i Sverige kan tas upp i ämnet historia. Även vid mentorstid ska områden som behandlats under temadagen tas upp.

Målet följs även upp vid den årliga arbetsmiljöenkäten för alla årskurser våren 2018.

Datum när det ska vara klart

Återkommande aktivitet varje läsår.

Formellt elevinflytande

Mål

Eleverna ska ha god möjlighet att påverka sin gymnasietid.

Insats

Mentorstid sker varje vecka i klasserna åk 1 har en timma och åk 2 & 3 har 30 min. Klassråd sker en gång månad på mentorstiden. Elevråd på rektorsområde sker en gång per månad.

Gymnasieråd sker en gång per månad.

Ansvarig

Mentor ansvarar för mentorstid och klassråd. Rektor ansvarar för Elevråd på rektorsområde och Gymnasiechef ansvarar för gymnasieråd.

Uppföljning

Uppföljning gör kontinuerligt under läsåret vid klassråd och APT.

Datum när det ska vara klart

Start höstterminen 2017 och genomför under läsåret.

Arbetsmiljöarbete på mentorstid

Mål

Minska stress och psykisk ohälsa hos eleverna samt öka trivseln på Brinellgymnasiet. Minska kränkningar och mobbing.

Insats

Under hösten 2017 olika teman såsom livskunskap, stress, psykisk ohälsa och närvaro.

Ansvarig

Mentor

Uppföljning

Uppföljning görs med elever och mentorer under klassråd i februari. Uppföljning sker också i elevenkät HT 2017.

Datum när det ska vara klart

Aktiviteten ska genomföras kontinuerligt under läsåret och utvärderas i elevernas arbetsmiljöenkät.

Kränkande behandling, trakasserier och diskriminering behandlas i undervisningen

Mål

Målet är att eleverna ska utveckla kunskap och förståelse för varandras olikheter och alla människors lika värde och rättigheter samt få kännedom om konsekvenserna av diskriminering, trakasserier, mobbning och annan kränkande behandling.

Insats

Diskussioner om etik och moral, alla människors lika värde, jämställdhet och demokratins grunder återkommer i undervisningen inom ett flertal kurser. Nedan följer några exempel.

Kursen Religion 1, som är obligatorisk på samtliga program, bidrar till att utveckla elevernas förståelse för olika religioner. Kursen behandlar också religion i relation till kön, etnicitet och sexualitet.

Någon av kurserna Samhällskunskap 1a1 och 1b läses på samtliga program. I det centrala innehållet behandlas, demokratibegreppet, de mänskliga rättigheterna och alla människors lika värde och rättigheter. I kursen samhällskunskap 1b och 1a2 ingår också arbetsrätt, som bland annat omfattar diskrimineringslagstiftningen.

Kursen Naturkunskap 1 läses av alla program utom på Teknikprogrammet och Naturvetenskapliga programmet. I kursen blir delar av elevhälsan inbjudna när eleverna läser om sex och samlevnad. Områden som exempelvis tas upp är kränkande behandling, kön, könsidentitet och könsuttryck, HBTQ-frågor och normer.

Kursen Etnicitet och kulturmöten läses i åk 3 på Samhällsvetenskapsprogrammets beteendelinriktning. I kursen får eleverna kunskap om begreppen kultur, etnicitet, nationalitet och religion samt utvecklar förmåga att reflektera kring kulturmöten samt förståelse för migrationens bakgrund och konsekvenser.

För elever som läser mot ett grundskolebetyg ingår dessa frågeställningar i ett flertal kurser t ex religionskunskap, historia, samhällskunskap och i svenska som andraspråk.

Ansvarig

Undervisande lärare

Uppföljning

Uppföljning sker inom ramen för berörda kurser.

Datum när det ska vara klart

2018-06-30

Allas lika värde

Mål

Målet är att eleverna ska utveckla kunskap och förståelse för varandras olikheter och alla människors lika värde och rättigheter samt få kännedom om konsekvenserna av diskriminering, trakasserier, mobbning och annan kränkande behandling.

Insats

Diskussioner om etik och moral, alla människors lika värde, jämställdhet och demokratins grunder återkommer i undervisningen inom ett flertal kurser. Nedan följer några exempel.

Kursen Religion 1, som är obligatorisk på samtliga program, bidrar till att utveckla elevernas förståelse för olika religioner. Kursen behandlar också religion i relation till kön, etnicitet och sexualitet.

Någon av kurserna Samhällskunskap 1a1 och 1b läses på samtliga program. I det centrala innehållet behandlas, demokratibegreppet, de mänskliga rättigheterna och alla människors lika värde och rättigheter. I kursen samhällskunskap 1b och 1a2 ingår också arbetsrätt, som bland annat omfattar diskrimineringslagstiftningen.

Kursen Naturkunskap 1 läses av alla program utom på Teknikprogrammet och Naturvetenskapliga programmet. I kursen blir delar av elevhälsan inbjudna när eleverna läser om sex och samlevnad. Områden som exempelvis tas upp är kränkande behandling, kön, könsidentitet och könsuttryck, HBTQ-frågor och normer.

Kursen Etnicitet och kulturmöten läses i åk 3 på Samhällsvetenskapsprogrammets beteendeariktning. I kursen får eleverna kunskap om begreppen kultur, etnicitet, nationalitet och religion samt utvecklar förmåga att reflektera kring kulturmöten samt förståelse för migrationens bakgrund och konsekvenser.

För elever som läser mot ett grundskolebetyg ingår dessa frågeställningar i ett flertal kurser t ex religionskunskap, historia, samhällskunskap och i svenska som andraspråk.

Ansvarig

Undervisande lärare

Uppföljning

Uppföljning sker inom ramen för berörda kurser.

Datum när det ska vara klart

2018-06-30

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

- APT med diskussionsgrupper (februari)
- Enkät över elevernas arbetsmiljö (december 2016, maj 2017)
- Samtal och trygghetsvandring med elevskyddsombud (maj 2017, oktober 2017)

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling exempelvis på grund av: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Kartläggningen har genomförts genom elevernas enkät och samtal med elever från olika program. En trygghetsvandring har också genomförts med elevskyddsombuden.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen har involverats i kartläggningen genom information vid studiedag och uppföljande diskussion i arbetslag.

Resultat och analys

Enkätundersökning RO2 2017

Enkätundersökning har under maj månad genomförts med samtliga klasser. Nedanstående redovisas antalet elever på programmen som ska svara på enkäten och antal elever som svarade på enkäten.

	IN	NA	TE	RO2	Brinellgymnasiet
Antal elever	18	91	116	225	1177
Antal respondenter	13	64	72	149	742
Svarsfrekvens	72%	70%	62%	66%	63%

Sammanlagt svarade 149 elever på enkäten, det ger en svarsfrekvens på 63 % för RO2.

Resultat elevenkät 2017

Normer och värden	IN	NA	TE	RO2	Brinellgymnasiet
Jag trivs i skolan.	100%	88%	90%	90%	85%
Jag känner mig trygg i skolan.	100%	94%	96%	95%	89%
Jag kan äta i lugn och ro i skolans matsal.	91%	61%	65%	65%	62%
Jag har blivit utsatt för mobbning eller kränkande behandling av elever.	0%	8%	11%	9%	13%
Jag har blivit utsatt för mobbning eller kränkande behandling av personalen på skolan.	0%	16%	15%	15%	15%
I skolan får jag utveckla förståelse för alla människors lika värde.	100%	76%	63%	72%	79%
Personalen ger mig samma förutsättningar oavsett kön.	100%	88%	68%	80%	84%

Analys

Trygghet

Resultatet från elevenkäten visar att 95% av eleverna på RO2 känner sig trygga i skolan. Trivseln hos elever ligger på 90%. Båda värdena är bättre än hela Brinellgymnasiet vilket ses som positivt. Vid intervjuer med elever menar de att de känner sig trygga i skolan. Eftersom målet i skolan är att alla elever ska känna sig trygga och trivas i skolan kommer RO2 arbeta vidare mot en nollvision.

Matsalen

Det är fler väggar som bidrar till att översikten när en lärare äter lunch inte är bra då elever kan sitta bakom väggar. I diskussion med elever upplever elever att det inte är tryggt. Det är fortfarande långa köer till matsalen vilket kan skapa oro. För att minska köer har flera platser öppnats där eleverna kan ta mat.

Kränkningar

Det är fortfarande elever som upplever att de blir utsatta för mobbing och kränkande behandling, antingen av elev eller av personal. Rektor tillsammans med mentorer och elevhälsa ska utreda detta under läsåret. Under mentorstiden kommer också elever och mentor diskutera diskriminering och kränkningar som förebyggande åtgärd.

Allas lika värde

Teknikprogrammet har fortfarande låga resultat på frågorna *i skolan får jag utveckla förståelse för alla människors lika värde* och *personalen ger mig samma förutsättningar oavsett kön*. Det är pojkarna som känner att de inte får samma förutsättningar som flickorna i enkäten. Rektor ska tillsammans Teknikarbetslaget utreda detta för ytterligare åtgärder.

Rökning

Rökningen på skolgården sker fortfarande. Personal upplever det svårt att säga till och tröttnar på att göra det. Under kartläggningen av personalens trivsel under läsåret framkom att det är viktigt att ta strid om rökningen och vinna den. Detta kan ge positiva konsekvenser i andra frågor.

Tillbud i skolan

Under läsåret har åtgärder vidtagits. Entrén är ombyggd, receptionen är ombyggda för att få ett bättre flöde i lokalerna. Receptionen är också öppen hela skoldagen vilket gör att det alltid finns vuxna i entrén.

Matsalen är byggd med väggar som skymmer, detta har medfört att kökspersonal och annan personal som äter i matsalen inte ser vad som händer i hela matsalen. I diskussion med elever upplever de att det inte känns tryggt. För att minska köer har flera platser öppnats där eleverna kan ta mat. Det är fortfarande köer vid vissa tider så schemat för mattider ses över inför nästa läsår.

Förebyggande åtgärder

Trygghet

Mål

Alla elever ska känna trygghet på Brinellgymnasiet.

Åtgärder

Trygghet och trivsel diskuteras i klasserna på mentorstid hösten 2017.

Rektor tar upp trygghet vid träff med klassrepresentanterna och beslutar tillsammans med elevhälsan om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Uppföljning

Elevenkät som tar upp normer och värden under november.

Motivera åtgärd

Alla elever ska känna trygghet och trivsel på Brinellgymnasiet, resultaten visar att det är 11 % som inte känner sig trygga.

Ansvarig

Rektor och mentor

Datum när det ska vara klart

2017-12-30

Trygghet i matsalen

Mål

Alla elever ska uppleva en lugn och trygg miljö i matsalen och i matkön.

Åtgärd

Fler vuxna i matsalen och i Brinellhörnan. Uppmuntra personal att fika i Brinellhörnan. En mindre matsal har öppnats för de elever som har behov av detta. För att korta köer behöver lunchrasten schemaläggas på ett sådant sätt att inte för många äter samtidigt. Skyltar ska sättas upp för att eleverna ska se tydligt att det går att ta mat vid flera diskar.

Uppföljning

Utvärderas i elevenkäten samt vid klassråd.

Motivering åtgärd

Kartläggningssamtalen visar på en bristande miljö i matsalen trots åtgärder tidigare år. Vidare så är det fortfarande långa köer till matsalen vilket ökar risken till oro i kön. Detta kan medföra att en del elever inte äter i matsalen. Det behövs fler vuxna i matsalen för att eleverna ska känna trygghet.

Ansvarig

Rektor

Datum när det ska vara klart

Utvärderas i elevenkäten i april 2018.

Allas lika värde

Mål

Alla elever ska känna sig lika behandlade och trygga att kontakta vuxna på skolan.

Åtgärder

Arbetslagen arbetar med trygghet, kränkningar och allas lika värde i sitt kvalitetsarbete samt under mentorstid med elever under läsåret 2017/18.

Uppföljning

Elevenkät frågor som tar upp normer och värden.

Motivera åtgärd

Skolan har nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling.

Ansvarig

Rektor och mentor

Datum när det ska vara klart

2018-06-30

Integration

Mål

Elever ska ha förståelse för varandras olikheter, likheter och alla människors lika värde.

Åtgärd

Fadderklasser till Språkinstruktionens preparandklasser. Fadderklasserna under läsåret finns på programmen NA, SA och TE.

Aktiviteter

Elevergrupperna besöker varandra i undervisningssituationer för att lära mer om de olika programmen.

Uppföljning

Elevenkäten och vid APT samt vid klassråd under våren.

Motivera åtgärd

Öka förståelse för varandras olikheter och alla människors lika värde och öka integrationen.

Ansvarig

Rektor och arbetslagsledare för IMSPR, NA, SA och TE.

Datum när det ska vara klart

2018-06-30

Rökning

Mål

Skolområde är en rökfri zon.

Åtgärd

Informationen om rökförbud på skolområdet ges vid introduktionsdagarna hösten 2017 för alla årskurser. Alla vuxna på skolan ska säga till om någon röker på skolgården. Ta bort bord och bänkar på skolgården som kan inbjuda till rökning.

Uppföljning

Vid skyddsronde och trygghetsvandring samt vid klassråd.

Motivera åtgärd

Vid samtal med elever framkom det att elever upplever en dålig arbetsmiljö på grund av att elever röker nära skolbyggnaden. Rök kommer in i skollokalen och elever och personal med allergier kan få svårt att vistas i lokalerna.

Ansvarig

Rektor

Datum när det ska vara klart

2018-06-30

Skolans åtgärdande arbete – rutin

”En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.”

(skollagen 6 kap. 10 §)

Policy

Det råder nolltolerans mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling på vår skola.

Definition

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen innebär att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. De sju diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

Rutinen gäller om

- elev kränks av annan elev
- elev kränks av personal
- personal kränks av elev
- personal kränks av annan personal

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- All personal reagerar direkt om fysiska slag, knuffar, verbala hot, svordomar, nedsättande ord, ryktesspridning eller utfrysning sker under lektion eller på raster.
- All personal reagerar omgående på all form av kränkande behandling och uppmärksammar kännetecknen hos eleven såsom hög frånvaro, skolk, sjunkande resultat, svårighet att hävda sig i klassen och om eleven är ensam eller verkar ledsen och nedstämd.
- Alla på skolan reagerar direkt på alla former av diskriminerande symboler, till exempel nazistiska eller rasistiska.
- Mentor ansvarar för regelbundna avstämningar i klassen vid utvecklingssamtal med eleven, under mentorstid och vid klassråd då den organisatoriska och sociala arbetsmiljön är en återkommande punkt.
- Alla på skolan reagerar omgående om kränkningar av elev eller personal sker via sociala medier, sms, mms, film och bilder. Information om allas ansvar att reagera ska informeras på APT samt mentorstid.
- Situationen i varje klass behandlas regelbundet vid arbetslagsmöten och pedagogiska konferenser samt vid elevhälsomötet.
- Alla kan kontakta närmsta chef, rektor, kurator, skolsköterska eller mentor för samtal.

Arbetsgång vid identifiering av diskriminering eller kränkande behandling via elevenkäten.

- Rektor uppmärksammar berörd mentor på att elev eller elever i elevenkäten uppgivit sig utsatta för kränkande behandling av annan elev eller av personal.
- Mentor försöker identifiera vilken eller vilka elever som avses. Om mentor inte kan identifiera eleven rapporteras detta till kurator som tar upp ärendet på elevhälsomötet med rektor.
- Vid identifikation samtalar mentor med berörd elev.
- Om kränkningen är av mindre allvarlig art handlägger mentor ärendet.
- Om det handlar om upprepade eller allvarliga kränkningar informerar berörd mentor elevs rektor och nedanstående rutin gäller.

Utreda och åtgärda vid trakasserier och kränkande behandling

Vid enstaka vardagliga konflikter utreder i första hand undervisande lärare eller mentor situationen tillsammans med berörda elever. Mentorn ska informeras. Om eleven är omyndig tas kontakt med vårdnadshavare efter bedömning av berörd personal.

1. Den elev som upplever sig själv kränkt eller ser att någon annan utsätts för trakasserier eller andra kränkningar ska skyndsamt vända sig till någon av följande:
  - mentor
  - undervisande lärare
  - kurator
  - elevens rektor
  - gymnasiechef
  - annan person som eleven har förtroende för

Den personal som tar emot ett elevsamtal eller på annat sätt får kännedom om kränkning eller motsvarande ska vända sig till elevens mentor.

Om elev kränker annan elev anmäls detta till mentorer samt till elevernas rektorer.

Den personal som upplever sig bli kränkt ska vända sig till närmsta chef eller vid behov till gymnasiechef.

2. Mottagaren av informationen meddelar elevens mentor som i sin tur meddelar elevens rektor. Gäller informationen personal meddelas närmsta chef eller vid behov gymnasiechef. Dokumentationen sker på blanketten **Anmälan till rektor vid kränkande behandling 161117 – blankett**.

Rektor eller närmsta chef meddelar gymnasiechefen som sedan anmäler ärendet till Barn- och utbildningsnämnden.

3. En anmälan till LISA görs om hot eller våld ingår i händelsen.
4. Rektor kontaktar elevhälsan och fördelar arbetet med utredning, dokumentation och vem som håller samtalen i ärendet. Till dokumentationen används **Kartläggning vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling – blankett**.
  - Händelserapport skrivs.
  - Samtal genomförs med uppgiftslämnare och berörda, en i taget på separata platser. Det är viktigt att samtalen hålls så snart som möjligt.

- Enskilda samtal hålls av närmsta chef med personal som misstänks ha utsatt någon för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Närmsta chef informerar berörd personal om rätten till fackligt stöd.
- Samtalen ska dokumenteras.
- Insamling av information från personal och elever som kan ha kännedom om kränkningarna ska ske. Informationen som samlats in ska dokumenteras.
- Åtgärder vidtas och dokumenteras. Vid allvarliga trakasserier eller kränkningar avgör rektor eller närmsta chef om ärendet kräver disciplinära åtgärder eller ska anmälas till annan myndighet.
- Berörda elever erbjuds stöd av elevhälsan. Personal erbjuds stöd av företagshälsovård eller dylikt.
- Enskilda uppföljningssamtal med de inblandade ska ske efter ca 1-2 veckor för att undersöka om kränkningarna upphört. Tiden kan variera beroende på situation och resultatet av samtalen med de inblandade. Rektor ansvarar för att uppföljningssamtalet dokumenteras.
- Gymnasiechef och vårdnadshavare informeras av rektor om samtalens resultat.
- Utvärdering av åtgärder och uppföljning dokumenteras.
- Kontinuerlig kontakt hålls med den utsatte under ytterligare en uppföljningsperiod för att kontrollera att kränkningarna inte återkommer.
- Om diskriminering, trakasserier eller kränkningar fortsätter hålls ytterligare samtal med berörda. Är omyndiga elever inblandade är även vårdnadshavare med vid samtalet.
- Om överenskomna åtgärder inte följs av personal eller ger önskat resultat tas beslut om fortsatta åtgärder av närmsta chef eller gymnasiechef.
- Om överenskomna åtgärder för elev inte följs eller ger önskat resultat tas beslut om fortsatt hantering av ansvarig rektor. Åtgärder som kan bli aktuella är t.ex. skriftlig varning (skollagen 5 kap. 11 §) eller avstängning av elev (5 kap. 17 §).
- Rektor har ansvar för att bedöma huruvida skolan ska göra en polisanmälan i ärendet eller inte. Elev, vårdnadshavare eller personal har alltid möjlighet att själva göra en polisanmälan.

Dokumentation

Samtliga ärenden dokumenteras och diarieförs som sekretessbelagd handling förutom beslut som är en offentlig handling.

Blanketterna **Anmälan till rektor vid kränkande behandling 161117 – blankett** och **Kartläggning vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling – blankett** finns tillgängliga i Verksamhetshandboken under arbetsmiljö på kommunens intranät SNIKKE i Brinellgymnasiets samarbetsgrupp.

Bilaga I - Utvärdering av läsåret 2016/17

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

En psykosocial arbetsmiljöenkät genomfördes bland skolans elever under hösten 2016 och våren 2017. Resultaten följdes upp i ledningsgruppen, programarbetslagen.

Skolledning, lärare och elevhälsan har varit delaktiga i utvärderingen. Elever har också varit delaktiga genom att de har besvarat arbetsmiljöenkäten.

Under läsåret 2016/2017 har lärarna på alla rektorsområden arbetat med planen mot kränkningar vid en studiedag där de sett över vilka aktiviteter som är genomförda och även tagit fram nya främjande aktiviteter.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

FN-dagen (Temadag)

De flesta lärarna på programföreträdarna ansåg att FN-dagen var en bra och att det bör uppmärksammas varje dag. Det behöver finnas en treårscykel där aktivitet under FN-dagen variera. Förslag har kommit om att elever från IMspr ska samverka med nationella program.

Omklädningsrum

Ombyggnationen av omklädningsrummen i idrottshallen är klara och fungerar tillfredställande.

Matsal

Matsalen är nu ombyggd och har ljudabsorbenter för att minska ljudnivån. Antalet matplatser är också utökad. Det finns nu flera köer till matsalen så det går snabbare för eleverna att få mat. Detta har

Den så kallade båten är borttagen där en del elever satt och störde elever som stod i kö till matsalen.

Elefskyddsombud

Elefskyddsombuden har fått utbildning enligt plan. Elefskyddsombudet behöver uppföljning på sin utbildning under läsåret. Elefskyddsombuden har också upplevt att det har varit svårt att veta vilken roll de har och hur de ska utöva den.

Integration

Fadderklasser har inte fungerat av olika anledningar. Styrningen från rektor har i vissa fall inte fungerat. TE 15 a och b och en grupp från IMspr har genomfört ett integrationsprojekt. Där de träffats och gjort aktiviteter tillsammans. Effekten från detta har blivit att eleverna inte längre är främlingar för varandra utan hejar på varandra i korridorerna. För att det här ska fortgå på ett bra sätt behöver eleverna träffas mer regelbundet. En anledning till fadderklasser är också att eleverna på IMspr får kunskaper om flera program.

Ett förslag från TE är att vid planerat inställda lektioner exempelvis vid rättning av nationella prov skulle lektionsfria elever kunna vara på IMspr lektioner eller i schemabrytande aktiviteter.

För att öka förståelsen hos elever om hur det är att vara nyanländ i Sverige har elev varit ute i klasser och berättat om sin flykt till Sverige.

Rökning

Rökning är fortfarande ett problem på skolan. Att rökning är förbjudet syns främst vid skolans yttre gräns. Det borde synas tydligare på området också, vid alla entréer, bakom F-huset, mellan idrottshallen och H-huset.

De soffor och bord som står utanför huvudentrén borde flyttas längre ut, de drar till sig rökarna och på så sätt kan de styras längre bort, mot skolans yttre gräns.

Elevenkät 2016ht

Under december genomfördes en elevenkät som tog upp frågor om normer och värden. Resultaten från enkäten visar något bättre resultat än tidigare, men det finns fortfarande elever som upplever sig kränkta. Resultatet för om elever känner sig trygga i skolan har sjunkit.